

N:o 62.

Ank. till Riksd. kansli den 19 mars 1909, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheter från förra landtmätarbostället Balsby n:o 23 i Kristianstads län.

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till statsutskottet för förberedande behandling remitterad proposition (n:o 86) af den 5 mars 1909 har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, dels att fem till förra landtmätarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Balsby n:r 23 i Nosaby socken af Kristianstads län hörande, å en af förste landtmätaren, Elam Mebius år 1907 öfver egendomen upprättad karta med litt. a. b. c. d. e. betecknade lägenheter må med i statsrådsprotokollet närmare angifna områden från egendomen afskiljas och med tillträdesrätt den 14 mars 1910 till vederbörande innehafvare försäljas mot i samma protokoll angifna köpeskillingar — att erläggas på sätt lägenhetsinnehafvarna förbehållit sig — och i öfrigt på de i 6:te punkten af kungl. skrivelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till esterrättelse i fråga om lägenhetens upplåtande från kronans jordbruksdomäner stadgade villkor samt, hvad angår de med litt. a. och b. betecknade lägenheterna under förbehåll om rätt för hvardera lägenhetsinnehafvaren att använda de delar af en gemensam utfartsväg från

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 4 Saml. 1 Afd. 37 Häft. (N:is 62—66). 1

lägenheterna samt en gemensam gångstig till källa, hvilka icke tillagts det af honom förvärfvade området, dels att det till egendomen hörande torfmosseskiftet, hvilket å förberörda karta betecknats med ägofiguren n:r 55, jämväl må från egendomen afskiljas och försäljas i enlighet med 8:de och efterföljande punkterna af samma nådiga skrifvelse med tillträdesrätt för köpare äfvenledes den 14 mars 1910, dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjänlig mark.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i ärendet anfört följande:

»Vid en den 29 juli 1907 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1910 af förra landtmätarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Balsby n:r 23 i Nosaby socken af Kristianstads län, hvilken egendom lämnar 700 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af lägenheter från egendomen.

Med anledning häraf har domänstyrelsen jämlikt föreskrift i nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896, angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattningsförrättning samt öfriga ärendet rörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Elam Mebius år 1907 öfver egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifningar.

Af handlingarna inhämtas följande.

Egendomen, som är belägen 1 kilometer från Balsby järnvägsstation, har sina ägor fördelade i tre skiften, hemskiftet, allmänningsskiftet och torfmosseskiftet med en sammanlagd areal af 37 hektar 37,80 ar. Af nämnda skiften är torfmosseskiftet beläget 2 kilometer från hufvudgården.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit att följande fem, med vederbörande innehafvare tillhöriga åbyggnader försedda lägenheter, skulle med nedan angifna områden till innehafvarna försäljas, en hvar lägenhet till det vid uppskattningsförrättningen åsatta saluvärde, nämligen:

Litt. å kartan.	Lägenhetsinnehafvarens namn.	Ägofigurer å förberörda karta.	Areal.			Salu- värde.
			har.	ar.	kvmtr.	kronor.
a	Jöns Mattson.....	af 26, af 30 jämte hälften af de för denna och nästa lägenhet uttagna gemensamma vägar, utgörande delar af ägofigurerne 30 och 31	—	5	—	130
b	Sven Johansson.....	af 26, af 31 jämte hälften af förutnämnda vägar	—	12	70	230
c	Per Eriksson	29, af 26, af 27	—	23	—	410
d	Nils Haraldsson.....	47, 48, 49, 50	—	63	20	630
e	Pernilla Nilsson.....	53 (det s. k. allmänningsskiftet)	—	39	60	580

Därjämte hafva uppskattningsmännen hemställt, att det till egendomen hörande torfmosseskiftet, hvilket omfattade ägofiguren n:r 55 å förenämnda karta och innehölle en areal af 54,40 ar, skulle, såsom beläget afskildt från egendomens öfriga ägor och såsom innefattande mycket litet torfjord för densamma värdelöst, till den högstbjudande försäljas till pris ej understigande 215 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet har låtit meddela förenämnda fem lägenhetsinnehafvare sådana förelägganden, som omförmälas i 6:e punkten af förberörda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, och hafva samtliga lägenhetsinnehafvarna inom föreskrifven tid inkommit med af behöriga borgensförbindelser åtföljda skriftliga förklaranden, att de önskade inköpa en hvar den af honom innehafda lägenhet med föreslaget område för det åsatta saluvärdet. Samtliga lägenhetsinnehafvarna hafva därvid förbehållit sig rätt att få inbetala köpeskillingen under loppet af tio år med en tiondel årligen.

Då emellertid de två å förenämnda karta med litt. a. och b. be-tecknade lägenheter, som föreslagits skola försäljas till Jöns Mattson och Sven Johansson, icke tilldelats bestämd del af de gemensamma vägarna, men sådant syntes domänstyrelsen, för den händelse vägarna skulle ingå i försäljningen, erfordras för fastställelse af afsöndringarna, har styrelsen i skrifvelse den 20 mars 1908 anmodat Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande dels uppdraga åt vederbörande uppskattningsmän att uppgöra nytt förslag till lägenheternas afsöndring med iakttagande, att de områden, som uttagits till gemensamma vägar, skulle bestämdt fördelas mellan de båda lägenheterna, äfvensom till ordnande af lägenhetsinnehafvarnas inbördes skyldighet att upplåta, den ene till den andre,

erforderlig utfartsväg och väg till källa, dels ock från lägenhetsinnehafvarna och de personer, som ingått borgen för köpeanbudens fullgörande, infordra förklaring att de, oaktadt den ändring, som härigenom skulle uppkomma, vidblefve, lägenhetsinnehafvarna sina köpeanbud och löftesmännen sin borgen.

På grund häraf har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande med skrifvelse den 5 maj 1908 till domänstyrelsen öfverlämnat af vederbörande uppskattningsmän upprättadt nytt förslag till afsöndring af sistberörda två lägenheter, af hvilket framgår, bland annat, att till ifrågavarande båda lägenheter hörer, utom tomt och trädgård, en gemensam 3 meter bred och 10 meter lång utfartsväg samt en 1 meter bred och 50 meter lång gångstig till en gemensam vattenbrunn, hvilken väg och gångstig borde ingå i köpen och mellan lägenheterna sålunda fördelas, att till Jöns Mattssons lägenhet skulle höra delar af ägofigurerna n:r 26 och 30 jämte nordvästra hälften af utfartsvägen och nordvästra hälften af gångstigen samt till Sven Johanssons lägenhet delar af ägofigurerna n:r 26 och 31 jämte sydöstra hälften af utfartsvägen och sydöstra hälften af gångstigen. Som det emellertid vid förnyad mätning utrönt, att nämnda väg och gångstig tillhoppa innehålla en areal af 80 kvadratmeter i stället för, såsom förut uppgifvits, 100 kvadratmeter, har hvardera lägenhetens areal kommit att minskas med 10 kvadratmeter och utgör sålunda för Jöns Mattssons lägenhet 4,90 ar och för Sven Johanssons lägenhet 12,60 ar. De båda lägenhetsinnehafvarna jämte borgesmännen för af dem afgifna köpeanbud hafva afgifvit skriftliga förklaranden, att de, oaktadt den uppkomna ändringen, vidhålla, lägenhetsinnehafvarna sina köpeanbud och löftesmännen sin borgen. Sedan detta tillägg gjorts till uppskattningsmännens ursprungliga förslag, har domänstyrelsen för egen del tillstyrkt bifall till de ifrågasatta försäljningarna.»

Utskottet har icke något att i anledning af förevarande framställning erinra och hemställer förty,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 19 mars 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.